

2. Шаталов Д.В. Управление кадровым потенциалом предприятия как объект исследования / Д.В. Шаталов // Вестник Российской экономической академии им. Г.В. Плеханова. – 2010. – № 6. – С. 80–88.

*Научный руководитель: Т.В. Шорец,
магистр экономических наук, старший преподаватель*

**М.В. Дубініна,
доктор економічних наук, професор,
завідувач кафедри обліку і оподаткування
Миколаївський національний аграрний університет**
**І.В. Ксьонжик,
доктор економічних наук, професор,
професор кафедри обліку і оподаткування
Миколаївський національний аграрний університет**

DUE DILIGENCE: ПОНЯТТЯ, ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Сформувані повне уявлення про реальний фінансовий стан підприємства та про всі ризики, які можуть нести за собою негативний вплив допоможе проведення процедури «дью-ділідженс». Через незначну кількість проведених процедур «дью-ділідженс» в Україні, вітчизняні вчені використовують в своїх дослідженнях переважно іноземний досвід.

В зарубіжній практиці супутньою процедурою до процесу інвестування є проведення «дью-ділідженс». У перекладі з англійської мови, термін «дью-ділідженс» має значення «забезпечення належної сумлінності». Вперше це поняття з'являється в законодавстві США про цінні папери 1933 р. Під «дью-ділідженсом» тоді розумівся метод розкриття інформації брокером перед інвестором про компанію, акції якої продавалися на фондовій біржі. Пізніше було сформовано співтовариство брокерів, яке проводило процедуру на постійній основі при продажу цінних паперів. Тим не менш, термін «дью-ділідженс» не був чітко визначеним, через неможливість встановлення єдиних вимог до виконання завдання для різних компаній.

На сьогоднішній день науково-обґрунтованого визначення поняття «дью-ділідженс» не існує, що на нашу думку, викликано особливостями проведення даної процедури відповідно до кожного завдання. Дослідження наведених підходів до тлумачення поняття «дью-ділідженс» надало нам змогу уточнити дане поняття. Так під «дью-ділідженс» ми пропонуємо розуміти процедуру проведення

комплексної експертизи інвестиційної угоди в рамках прийняття рішення про ефективне інвестування капіталу, шляхом мінімізації ризиків, з метою збереження цього капіталу та потенційного збільшення його в майбутньому.

Хоча, процедура «дью-ділідженс» включає в себе проведення всебічного аналізу діяльності підприємства, іноді під поняттям «дью-ділідженс» розуміють досконалий аналіз та вивчення лише окремої складової діяльності компанії. Це пов'язано з поділом процедури на види, відповідно до ключового напрямку проведення. Ми стверджуємо, що основною метою проведення процедури «дью-ділідженс» є формування у інвестора повного уявлення про реальний фінансовий стан об'єкта інвестування та мінімізація існуючих ризиків угод при прийнятті рішення про інвестування капіталу. В Україні «дью-ділідженс» знаходиться на стадії розвитку. Не дивлячись на зростаючий попит на дану послугу, обумовлений виходом вітчизняних підприємств на міжнародні ринки капіталу і актуальних на сьогоднішній день угод злиття і поглинання компаній, «дью-ділідженс» має суттєві проблеми свого виконання в нашій країні.

На сьогоднішній день у Законі України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» комплексна експертиза об'єкта інвестування «дью-ділідженс» як вид послуг офіційно не передбачена. Не дивлячись на загальноприйняті світові принципи «дью-ділідженс», в нашій країні вони не оформлені стандартами. Крім того наукової літератури з цього питання майже немає.

В той же час, за відсутності нормативної бази та регулювання з боку держави виконання процедури «дью-ділідженс», попит на неї існує і замовник очікує отримати повний та змістовний звіт за результатами проведення якісної експертизи. Саме тому найчастіше виконавцями такої експертизи є аудиторські фірми. Процедуру «дью-ділідженс» можна розглядати, як завдання з надання впевненості. Відповідно до МСЗНВ 3000 «Завдання з надання впевненості, що не є аудитом чи оглядом історичної фінансової інформації» (далі МСЗНВ 3000), завдання з надання впевненості включають в себе як завдання з підтвердження, в яких інша, ніж практикуючий фахівець, сторона вимірює або оцінює предмет завдання відносно критеріїв, так і прямі завдання, в яких практикуючий фахівець вимірює або оцінює предмет завдання відносно критеріїв.

Ми вважаємо, що «дью-ділідженс» слід розглядати, як супутню послугу аудиту, оскільки дана перевірка передбачає збір, підготовку та аналіз інформації, а, відповідно до МСА, супутні послуги включають в себе узгоджені процедури та компіляцію інформації.

Список використаних джерел

1. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність : Закон України від 21 грудня 2017 р. № 2258-VIII / Верховна Рада України. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2258-19> (дата звернення: 26.03.2020).

2. Dubinina M. Due diligence: essence and possible prospects of development / O. Novikov, M. Dubinina, V. Kuzoma // *Baltic Journal of Economic Studies*. – Vol. 4 (2018) No. 2. – P. 141–146.

3. Дубініна М.В. Послуга «дью-ділідженс», як різновид експертизи інвестиційної угоди / М.В. Дубініна // Облік, аналіз, аудит та оподаткування: сучасна парадигма в умовах сталого розвитку: зб. матеріалів V Міжнародної науково-практичної конференції присвяченої 90-річчю від дня народження д-ра екон. наук, проф. Василя Васильовича Сопка; 7 грудня 2018 року. – К.: КНЕУ, 2018. – К.: КТ «Забеліна-Фільковська Т.С. і компанія Київська нотна фабрика». – С. 193–195.

М.О. Житар, кандидат економічних наук, доцент,
академік Академії економічних наук України,
заступник директора ННІ фінансів, банківської справи
Університету ДФС України

Ю.В. Ананьєва, кандидат економічних наук, доцент
кафедри фінансів імені Л.Л. Тарангул
Університету ДФС України

КРИПТОВАЛЮТА ЯК НОВИЙ ФІНАНСОВИЙ ІНСТРУМЕНТ ФОРМУВАННЯ ОДНОГО З ЕТАПІВ ФІНАНСОВОЇ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

На сьогоднішній день процеси фінансової глобалізації продовжуються, проте цілісна сформована стратегія реформування фінансової архітектури економіки досі перебуває в стадії обговорень. Слід підтримати думку Е. Крокетта про важливість глобалізації для економічного розвитку країн, і вважаємо, що потрібна розробка збалансованої моделі фінансової архітектури, яка буде включати скоординовану регуляторну діяльність наднаціональних та національних фінансових інституцій і буде першочергово спрямована на уникнення негативних наслідків фінансової глобалізації.

Проте варто також згадати гучну появу криптовалют, як нового фінансового інструменту, який має революційний характер. Цей фінансовий інструмент, на нашу думку, є початком формування наступного етапу фінансової глобалізації.